

Національна металургійна академія України
Кафедра філософії та політології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Філософія науки
Шифр та назва спеціальності	132 – Матеріалознавство
Назва освітньої програми	Матеріалознавство
Рівень вищої освіти	3-й (освітньо-науковий). Ступінь - Доктор філософії
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна циклу загальної підготовки
Обсяг дисципліни	4 кредитів ЄКТС (120 академічних годин)
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр
Назва кафедри, яка викладає дисципліну	Кафедра філософії та політології
Провідний викладач (лектор)	Доц., к.філос. наук Бескараваний Станіслав Сергійович E-mail: 2beskarss78@gmail.com кімн. 483
Мова викладання	Українська
Передумови вивчення дисципліни	Вивченню дисципліни має передувати вивчення дисциплін: «Філософія»
Мета навчальної дисципліни	Формування філософською та аналітичної компетентності для ефективних постановок експериментів, абстрагування феноменів та виводу теорій. Формування комунікативно-діяльної компетентності для ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Сприяння розвитку розуміння актуальних напрямків та завдань наукових досліджень, можливості ефективно виявляти псевдонаукові теорії.
Компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна	ЗК-1 Обізнаність та розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації ЗК-2 Володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення дисципліни студент повинен Знати - структуру і функції сучасного наукового знання і тенденції його історичного розвитку,

	<ul style="list-style-type: none"> - методологію наукового пізнання, глобальні тенденції зміни наукової картини світу, світоглядні, методологічні та інші філософські основи сучасного наукового знання, - проблеми, пов'язані з впливом науки і техніки на розвиток сучасної цивілізації <p>вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в складних філософських питаннях сучасної науки і способах їх вирішення - застосовувати отримані знання в процесі наукових досліджень <p>Дисципліна забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН-1 Оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</p> <p>ПРН-2 Знати та уміти вести пошук рішень соціальних, економічних та виробничих задач на альтернативній основі та філософських підходах.</p> <p>ПРН-3 Знати структуру і функції сучасного наукового знання і тенденції його історичного розвитку, методологію наукового пізнання, глобальні тенденції зміни наукової картини світу, світоглядні, методологічні та інші філософські основи сучасного наукового знання, проблеми, пов'язані з впливом науки і техніки на розвиток сучасної цивілізації</p> <p>ПРН-4 Уміти орієнтуватися в складних філософських питаннях сучасної науки і способах їх вирішення; застосовувати отримані знання в процесі наукових досліджень.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Модуль 1. Становлення сучасної філософії науки.</p> <p>Модуль 2. Методологічні регулятиви теорії.</p> <p>Модуль 3. Наука як соціокультурний феномен, актуальні проблеми базових наукових дисциплін.</p> <p>Модуль 4. Філософія техніки та проблеми футурології</p>
Заходи та методи оцінювання	<p>Оцінювання модулів 1, 2, 3 та 4 здійснюється за результатами екзамену у письмовій формі.</p> <p>Модульні оцінки, отримані студентом, можуть коригуватися у більшу сторону із додаванням 1 додаткового балу за результатами його активної участі у дискусіях, що проводились під час аудиторних занять та 1 додаткового балу за виконання письмових завдань з їх усною презентацією під час аудиторних занять.</p>

Види навчальної роботи та її обсяг в акад. годинах

	Усього	Ч е р т ь			
				3	4
Усього годин за навчальним планом, у т.ч.	120			60	60

	Усього	Ч е р т ь			
				3	4
Аудиторні заняття	32			16	16
- лекції	24			12	12
- семінари	8			4	4
Самостійна робота	88			44	44
у тому числі при :					
- підготовці до аудиторних занять					
- підготовці до заходів модульного контролю					
- опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях					
Семестровий контроль	Екзамен		Е		Е

Специфічні засоби навчання	
Навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кун Т. Структура научных революций// Структура научных революций. – Сборник. сост. В.Ю. Кузнецов. – М.: АСТ, 2001. – 9–268 с. 2. Баженов Л.Б. Строение и функции естественнонаучной теории. – М.: Наука, 1978. – 232 с. 3. Философия науки: учебное пособие / Под ред. д-ра филос. наук А.И. Липкина. – М.: ЭКСМО, 2007. – 608 с. 4. Степин В.С. Философия науки. Общие проблемы. – М.: Гардарики, 2007. – 582 с. 5. Гайденко П..П. История новоевропейской философии в её связи с наукой. – М.: Университетская книга, 2000. – 678 с. 6. Лебедев С. А. – Методология научного познания. Учебное пособие для бакалавриата и магистратуры - М.:Издательство Юрайт - 2019 - 153с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горохов В.Г. Основы философии техники и технических наук. М.: Гардарики, 2007 2. Пенроуз Р. Структура пространства – времени. – М.: Мир, 1972. – 521 с. 3. Мамфорд Л. Миф машины. Техника в развитии человечества. М.: Логос, 2001 4. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию. – СПб.: «Петрополис», 1998. – 432 с. 5. Fukuyama Y. F. The End of History and the Last Man. Free Press, 1992. – 418p. <p>Інтернет-джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Микешина Л.А. М59 Философия науки: Современная эпистемология. Научное знание в динамике культуры. Методология научного исследования : учеб.пособие / Л.А. Микешина. — М. : Прогресс-Традиция : МПСИ : Флинта, 2005. — 464 с. http://www.kdu.edu.ua/LIB1/ASPIRANT/Filosofij_nauka.pdf

	<ol style="list-style-type: none"> 2. History of Twentieth-Century Philosophy of Science by Thomas J. Hickey - with free downloads by chapter for public use http://www.philsci.com/ 3. В.Л.Чуйко Рефлексія основоположних методологій філософії науки. Київ 2000. http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Chujko/index.html 4. Лакатос И. Фальсификация и методология научно-исследовательских программ. — М.: «Медиум», 1995 https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Science/Lakatos/index.php 5. Избранные труды по методологии науки / Пер. с англ. и нем. А. Л. Никифорова; общ. ред. и вступ. ст. И. С. Нарского. — М.: Прогресс, 1986. — 542 с. https://gtmarket.ru/library/basis/4745 6. Гайденко, П. П. Научная рациональность и философский разум [Электронный ресурс] / П. П. Гайденко. - М. : Прогресс-Традиция, 2017. - 529 с. URL: https://new.znaniium.com/catalog/product/1018097 7. Тенюшина А.А. Метафизика сознания и информационный реализм: проблема дальнейшего развития двухаспектного принципа информации. / Философия науки – 2020 – С.71-82. DOI: 10.15372/PS20200407
--	---

Укладач,
доц., к.філос. наук

С.С. Бескаравайний

Гарант освітньої програми,
д.т.н., проф.

Т. М. Миронова